

**UCHWAŁA Nr IV.12.18
RADY GMINY KALINOWO
z dnia 20 grudnia 2018 roku**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Kalinowo na 2019 rok**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 2137)

Rada Gminy Kalinowo uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Kalinowo na 2019 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kalinowo.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i obowiązuje w roku 2019.

Przewodniczący Rady Gminy

Mieczysław Głębocki

Załącznik do Uchwały Nr IV.12.18
Rady Gminy Kalinowo
z dnia 20 grudnia 2018 roku.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok

Kalinowo, 20 grudzień 2018 r.

SPIS TREŚCI

☞	POSTANOWIENIA OGÓLNE.....	3-5
■	ZADANIA PROGRAMU.....	6-10
■	EWALUACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	11
4	PODMIOTY REALIZUJĄCE GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	11
5	ŹRÓDŁA I ZASADY FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH...	12
6	ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	12
7	PRELIMINARZ WYDATKÓW GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	12
8	DZIAŁANIA GMINNEJ KOMISJI PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W KALINOWIE.....	13

1 Postanowienia ogólne

Zmiany wprowadzone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w roku 2018 dały samorządom nowe kompetencje w zakresie umożliwienia gminom działań ograniczających dostępność alkoholu. Zmiany dotyczą m.in. wprowadzenia do limitu udzielenia zezwoleń na sprzedaż wszystkich rodzajów napojów alkoholowych, także tych, które zawierają do 4,5% alkoholu. W obecnym stanie prawnym rada gminy określając liczbę punktów sprzedaży alkoholu, nie uwzględnia w limicie piwa i alkoholu do 4,5%. Nowela reguluje też problem dotyczący zezwoleń na sprzedaż alkoholu na terenie gminy. Stanowi, że gmina będzie mogła - w drodze uchwały - ustalić maksymalną liczbę zezwoleń odrębnie dla sołectw, dzielnic czy osiedli. Przedstawiciele władz lokalnych mogą także m.in. decydować o ograniczeniu sprzedaży alkoholu w godz. nocnych od 22.00 do 6.00 rano. Nowelizacja wprowadza też zakaz picia alkoholu w miejscach publicznych, z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych. Takie uprawnienie daje nowe możliwości samorządom w zakresie kształtowania lokalnej polityki obejmującej ograniczenie fizycznej dostępności do alkoholu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kalinowie na rok 2019 jest zapisem działań, które będą realizowane w ramach zadań własnych gminy w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie. Zadania programu są w dużej mierze kontynuacją realizacji z lat poprzednich. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na władze gminy obowiązek prowadzenia działań zmierzających do ograniczenia fizycznej dostępności do napojów alkoholowych. Ograniczanie dostępności alkoholu jest jedną ze skutecznych metod zmniejszających zarówno poziom spożycia alkoholu jak i problemów z tym związanych. Istnieją mocne dowody na związek między gęstością punktów sprzedaży a poziomem konsumpcji alkoholu - dlatego w samorządzie gminnym nie należy, zbyt pochopnie i bez zastanawiania się nad konsekwencjami, zwiększać obowiązujących limitów. Należy również uświadamiać wszystkim decydentom, iż alkohol ze względu na swoją naturę nie może być postrzegany jako zwyczajny towar konsumpcyjny, dostępny na rynku tak jak każdy inny produkt. Podwójna rola alkoholu polega na tym, że jest on z jednej strony produktem legalnie dostępnym, ale z drugiej strony to substancja psychoaktywna i szkodliwa, dlatego w Polsce, podobnie jak w innych krajach europejskich, regulacje prawne związane z handlem alkoholem mają charakter reglamentacyjny, czyli ograniczający. Podkreślenia wymaga zatem fakt, iż w zakresie ograniczania dostępności fizycznej alkoholu regulacje zawarte w ustawie mają jedynie charakter ogólny. Ustawodawca w sposób wyraźny zdecydował o przeniesieniu kompetencji w tym zakresie na samorząd gminny i to właśnie gmina w obowiązującym stanie prawnym jest głównym realizatorem polityki ograniczania dostępności fizycznej alkoholu.

Spożywanie alkoholu deklaruje w Polsce ponad 80% osób dorosłych, gdzie alkohol nie powoduje większych szkód w ich życiu - jednakże są osoby, które piją alkohol w sposób nadmierny, powodujący określone szkody w ich życiu. Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na około 600 tys. zaś osób pijących alkohol szkodliwie na około 2,5 mln. W gminie Kalinowo, liczącej ponad 7 tys. osób, te liczby kształtują się odpowiednio - uzależnionych jest około 120 osób, pijących szkodliwie około 1000 osób. Większość ludzi korzystających z alkoholu robi to jednak w sposób rozsądny i powściągliwy, jednak pewna część osób nadużywa alkoholu, co prowadzi w sposób nieuchronny do dużej ilości szkód i zagrożeń. Wielkość tych szkód jest

związana z rozmiarami i stylem konsumpcji napojów alkoholowych oraz od skuteczności i zasięgu działań profilaktycznych i naprawczy.

Nie ulega wątpliwości, że podstawowym środowiskiem, w którym powinny być prowadzone działania zapobiegające powstawaniu problemów alkoholowych, jest samorząd gminny, bo chociaż problemy związane z alkoholem mają charakter uniwersalny, to cechuje je wyraźne zróżnicowanie lokalne. Z tego względu każdy program musi być opracowany indywidualnie przez dany samorząd i uwzględniać jego lokalne warunki: potrzeby, problemy i zasoby, a także odnosić się do założeń ogólnych skonstruowanych w Narodowym Programie Zdrowia i Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kalinowo. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, takich jak: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie, dlatego też działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej.

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy i jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Konsekwencją życia z partnerem nadużywającym alkoholu może być współuzależnienie. Współuzależnienie nie jest chorobą to efekt przystosowania się do sytuacji problemowej. Koncentrując się na szukaniu sposobu ograniczenia picia partnera, osoba współuzależniona nieświadomie przejmuje odpowiedzialność i kontrolę za jego zachowanie, co w efekcie ułatwia pijącemu dalsze spożywanie alkoholu. W konsekwencji zaistniałej sytuacji rodzinnej u osób uzależnionych mogą wystąpić nasilone problemy zdrowotne: zaburzenia psychosomatyczne, emocjonalne, stresowe lub zaburzenia adaptacyjne. Współuzależnienie rozpoznaje się tylko u osób dorosłych, które formalnie mogą wybrać inną drogę poradzenia sobie z problemem picia partnera. Dzieci nie mają żadnego wyboru, muszą żyć w takich warunkach, jakie stwarzają im dorośli. Dzieci osób z problemem alkoholowym żyją w stanie chronicznego napięcia i stresu, co związane jest z niezaspokajaniem ich podstawowych potrzeb przez rodziców. Doświadczają one wielu traumatycznych sytuacji związanych z chaosem i awanturami, jakie mają miejsce w ich domu, a także nie wypełnianiem ról rodzicielskich przez uzależnionych lub współuzależnionych rodziców. W związku z brakiem oparcia ze strony dorosłych, dzieci żyją w poczuciu braku bezpieczeństwa emocjonalnego i fizycznego. Powoduje to określone zaburzenia emocjonalne i psychiczne. Dzieci rodziców z problemem alkoholowym są słabsze fizycznie i częściej chorują. Ponadto często są ofiarami przemocy ze strony najbliższych członków rodziny lub otoczenia. Trwanie w negatywnej sytuacji rodzinnej przez dłuższy czas powoduje, że dzieci muszą się do niej przystosować, przyjmując na siebie role społeczne sprawiające, by system rodziny alkoholowej trwał, a prawda o chorobie alkoholowej nie wyszła na jaw. Zaburzenia życia rodzinnego wynikające z choroby alkoholowej sprawiają, że dzieci nie mogą liczyć na wsparcie i pomoc bliskich. Musi ona nadejść z zewnątrz.

Sytuacja małoletnich wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym jest bardzo trudna, a skala zjawiska bardzo duża. Według danych szacunkowych w Polsce żyje około 1,5- 2,0 mln dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym, z tego około 500 tys. znajduje się w dramatycznej sytuacji zagrażającej ich zdrowiu i życiu. W gminie Kalinowo około 170 dzieci wychowuje się w w/w rodzinach (dane szacunkowe).

W związku z tym udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym powinno być jednym z priorytetowych zadań, które podejmuje samorząd gminy Kalinowo

w ramach realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W Polsce podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (test jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.1).

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych jest wysoko oceniony pod względem struktury i organizacji. Ideą stojącą za zasadą pomocniczości jest założenie, że im bardziej bierze się pod uwagę odbiorcę działań, tym skuteczniej i plastyczniej- w zależności od lokalnych potrzeb- mogą być planowane zadania i dystrybuowane środki. Nie oznacza to ani całkowitej dowolności podejmowanych działań, ani też nie zwalnia decydentów i realizatorów z konieczności przestrzegania ustaw, ani rezygnowania z działań wytyczonych przez dokumenty ogólne, mające charakter strategii ogólnokrajowych i regionalnych. Przygotowywane są one na podstawie wyników analiz i badań, a także ogólnych kierunków polityki Państwa w dziedzinie rozwiązywania problemów alkoholowych.

Warto w tym miejscu przypomnieć, jakie są najważniejsze założenia polityki wobec alkoholu w Polsce.

Ustawa z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi umożliwiła lepszą realizację zarówno działań profilaktycznych, jak i zaradczych na szczeblu gminnym. Ustawodawca wskazał zarówno zadania, jakie mają być realizowane, formę prawną w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, jak i środki na realizację tych zadań oraz podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie.

W art. 4 ..1 się, że „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy”.

W szczególności zadania te obejmują:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej lub klubów integracji społecznej.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest prawną podstawą podejmowanych działań i jest corocznie uchwalany przez Radę Gminy. Zawiera

zadania określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i określa sposoby realizacji tych zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie gminy Kalinowo w 2019 roku.

Program w swej konstrukcji jest częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kalinowo oraz jest tożsamy z założeniami Narodowego Programu Zdrowia.

Do konstrukcji oraz realizacji Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Wójt Gminy Kalinowo powołał Pełnomocnika Wójta Gminy ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii. Płace i pochodne finansowane są ze środków przeznaczonych na realizację programu. Jak sama nazwa programu wskazuje, głównym celem w/w programu jest profilaktyka, a więc zapobieganie zidentyfikowanym i spodziewanym zagrożeniom poprzez przedsięwzięcie działań mających na celu niedopuszczenie do negatywnie ocenianych przekształceń istniejącego stanu rzeczy. Zgodnie z takim rozumieniem profilaktyka to zmniejszanie ryzyka używania substancji psychoaktywnych oraz związanych z ich używaniem problemów poprzez niedopuszczanie do poszerzania się kręgu osób, szczególnie ludzi młodych. W profilaktyce mieści się podjęcie działań uprzedzających, kształtujących spodziewany rozwój zjawisk poprzez wzmacnianie czynników chroniących przed rozwojem problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz osłabianie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi tego typu problemów.

2 Zadania programu

2.1. Zwiększenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Metody realizacji zadania:

- zwiększenie niezbędnych oddziaływań terapeutycznych w rodzinach, gdzie występują problemy alkoholowe,
- kierowanie osób z problemami alkoholowymi i ich rodzin do Przychodni Leczenia Uzależnień w Ełku,
- zwiększenie dostępności pomocy i informacji o formach pomocy osobom uzależnionym
- wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy,
- prowadzenie systematycznej i kompleksowej działalności w celu kierowania na leczenie odwykowe (ponoszenie kosztów sporządzania opinii przez biegłych sądowych, pokrywanie opłat za złożenie wniosków do Sądu Rejonowego w Ełku).

Zadania szczegółowe:

- umożliwianie korzystania osobom uzależnionym i współuzależnionym z różnych form pomocy i kierowanie ich do Przychodni Leczenia Uzależnień w Ełku,
- opłacenie kosztów biegłych sądowych powołanych do orzekania uzależnienia od alkoholu,
- dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi oraz ofiarami przemocy członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kalinowie,
- udzielanie wsparcia osobom uzależnionym po zakończonym leczeniu odwykowym,
- inne zadania wynikłe w trakcie roku, mające wpływ na zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba pacjentów (%), którzy po ukończeniu terapii utrzymują abstynencję przez ponad rok,
- liczba pacjentów (%), u których po ukończeniu terapii utrzymują się pozytywne zmiany w funkcjonowaniu społecznym i osobistym,
- liczba pacjentów uzależnionych korzystających z programów terapeutycznych,
- liczba osób uzależnionych zobowiązanych przez sąd do podjęcia leczenia,
- liczba działających stowarzyszeń oraz grup samopomocowych dla uzależnionych,
- liczba osób korzystających z różnych form samopomocy,
- liczba pacjentów po raz pierwszy zgłaszających się na leczenie do placówek odwykowych.

2.2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy prawnej i psychospołecznej, a w szczególności ochrony przed przemocą.

Metody realizacji zadania:

- zwiększanie dostępności pomocy psychologicznej i prawnej dla osób doznających i stosujących przemoc domową,
- zwiększanie skuteczności interwencji prawno- administracyjnych wobec zjawiska przemocy domowej,
- zwiększanie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym poprzez tworzenie i finansowanie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych, socjoterapeutycznych oraz zajęć i programów socjoterapeutycznych, obozów socjoterapeutycznych,
- organizowanie lokalnych kampanii edukacyjnych, porad i seminariów w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym organizowanie i\ lub finansowanie zajęć dla rodziców uczęszczających na zajęcia, mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych,
- zobowiązanie osób nadużywających alkoholu i stosujących przemoc do podjęcia leczenia odwykowego i udziału w programach korekcyjnych dla sprawców przemocy
- stworzenie oferty programowej dla ofiar przemocy (pomoc psychologiczna dla ofiar przemocy domowej),
- budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym w formie kolonii, półkolonii, obozów terapeutycznych.

Zadania szczegółowe:

- zabezpieczenie bazy noclegowej dla ofiar przemocy domowej działającego przy Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Nowej Wsi Etckiej,
- udzielanie wsparcia psychologicznego, prawnego i socjalnego ofiarom przemocy domowej,
- prowadzenie działalności edukacyjnej służącej zmniejszeniu skali zjawiska przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym,
- rozpowszechnienie informacji o możliwości korzystania z ochrony przed przemocą,
- wdrażanie programów dla sprawców przemocy domowej,
- inne zadania likwidujące bądź powstrzymujące zaburzenia funkcjonowania rodziny spowodowane szkodliwością picia alkoholu przez członka rodziny.

Wskaźniki osiągania celów:

- liczba osób uczestniczących w terapii indywidualnej oraz w programach terapii dla członków rodzin osób uzależnionych oraz zajęciach informacyjno- edukacyjnych,
- liczba osób uczestniczących w programach pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie,
- liczba osób uczestniczących w programach korekcyjnych dla sprawców przemocy,
- liczba osób, grup wsparcia, punktów konsultacyjnych dla dzieci z rodzin alkoholowych oraz liczba dzieci korzystających z tej pomocy,
- liczba osób korzystających z pomocy ośrodków interwencji kryzysowej, noclegowni dla ofiar przemocy domowej,
- ilość przeszkolonych osób w zakresie udzielania pomocy ofiarom przemocy,
- liczba grup zawodowych przeszkolonych w zakresie udzielania pomocy ofiarom przemocy,
- ilość przeprowadzonych wizytacji pod kątem merytorycznym podmiotów realizujących w/w cel.

2.3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Metody realizacji zadania:

- wdrażanie nowoczesnych programów profilaktycznych dotyczących używania alkoholu i substancji psychoaktywnych na terenie szkół i innych placówek,
- ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez młodzież poprzez szkolenie sprzedawców alkoholu,
- edukacja rodziców i nauczycieli w zakresie pomocy młodzieży w utrzymywaniu abstynencji,
- wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się
- organizowanie pozalekcyjnych zajęć w tym sportowych,
- kampanie edukacyjne skierowane do społeczności lokalnej,
- wprowadzanie programów profilaktycznych dla młodzieży rozszerzonych o różne formy zajęć sportowych a zwłaszcza dla młodzieży z grup ryzyka,
- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców alkoholu oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedawania alkoholu poniżej 18 r.ż.,
- prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z zagrożeniem, jakie stwarzają nietrzeźwi kierowcy.

Zadania szczegółowe:

1) Profilaktyka w szkole

- wspieranie działań i programów profilaktycznych w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych (kontynuacja programów już realizowanych),
- wdrażanie i realizowanie nowych oddziaływań profilaktycznych np. debaty szkolne, spektakle teatralne, profilaktyczne programy autorskie,
- wspieranie gminnych kampanii edukacyjnych promujących trzeźwość i zdrowie np. konkursy, happeningi itp.

1) Profilaktyka pozaszkolna

- tworzenie nowych grup wsparcia dla młodzieży z grup ryzyka oraz dzieci z domów alkoholowych,
- wspomaganie organizacji i świetlic zajmujących się dziećmi i młodzieżą z grup ryzyka,
- organizowanie pozalekcyjnych zajęć dla dzieci i młodzieży szkolnej, w tym także zajęć o charakterze sportowym z wykorzystaniem bazy szkół, Gminnych Ośrodków Kultury,
- imprezy masowe promujące trzeźwość i styl życia bez uzależnień,
- udzielanie informacji dla osób z i ich rodzin z problemami narkotycznymi,
- zakup materiałów potrzebnych do pracy grup wsparcia, ulotek i materiałów edukacyjnych.

1) Edukacja publiczna

- współpraca z radiem, telewizją, prasą w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- prowadzenie stałego systemu informacji na temat działań podejmowanych na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- inne zadania służące propagowaniu profilaktyki alkoholowej wynikłe w trakcie roku.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba osób przeszkolonych w zakresie problemów dotyczących uzależnień,
- liczba dzieci, młodzieży, rodziców i kadry pedagogicznej uczestniczących w szkolnych programach profilaktycznych,
- liczba szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych, w których prowadzone są programy profilaktyczne,
- liczba i rodzaj zajęć związanych z tworzeniem dodatkowych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych alkoholizmem i patologią społeczną osób w nich uczęszczających,
- liczba imprez i liczba osób uczestniczących w integracji rodziny,
- liczba zorganizowanych imprez promujących zdrowy styl życia z liczbą osób w nich uczestniczących,
- ilość przeprowadzonych wizytacji pod kątem merytorycznym podmiotów realizujących w/w cel.

2.4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Metody realizacji zadania:

- współpraca z organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań Gminnego Programu,
- wspieranie działalności stowarzyszeń abstynenckich.
- promowanie i wspieranie działań prowadzonych przez osoby fizyczne lub organizacje abstynenckie

Zadania szczegółowe:

- współpraca ze stowarzyszeniami i innymi organizacjami poza samorządowymi realizującymi programy o charakterze profesjonalnym,
- udzielanie wsparcia na realizację zadań instytucji, organizacji i osób fizycznych, które zgodnie ze swoim statutem realizują zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- współpraca i wspieranie ruchów samopomocowych szczególnie AA, Al.-anon, Al. - ateen.

2.5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela.

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży pod zastaw i na kredyt oraz złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli występować z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora.

Metody realizacji zadania:

- przeprowadzenie kontroli punktów sprzedających alkohol pod kątem zgodności z wydanymi zezwoleniami,
- wydawanie postanowień Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sprawie zgodności danego punktu sprzedaży alkoholu z wytycznymi odpowiedniej uchwały Rady Gminy w sprawie sprzedaży alkoholu,
- szkolenie właścicieli i sprzedawców punktów sprzedających alkohol.

Procedura występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Art.4 ust.2 pkt. 6 ustawy daje gminom prawo do występowania w charakterze oskarżyciela publicznego, stanowi również podstawę prawną do składania do organów Policji wniosku o wszczęcie postępowania dowodowego. Sprawy, w których gmina występuje jako oskarżyciel publiczny odbywają się w trybie uproszczonym.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba kontroli przeprowadzonych w placówkach handlowych i gastronomicznych przez GKRPA,
- liczba wszczętych postępowań wyjaśniających,
- liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w związku z naruszeniem warunków sprzedaży określonych w ustawie,
- liczba interwencji policji wobec naruszenia warunków sprzedaży alkoholu,
- liczba wydanych opinii (postanowień),
- procent sklepów i lokali gastronomicznych naruszających prawo zabraniające sprzedawania alkoholu nieletnim,
- liczba przeszkolonych właścicieli i sprzedawców punktów sprzedających napoje alkoholowe.

2.6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej lub klubów integracji społecznej.

Prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy, obok działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, zaś wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej stanowi jedną z form realizacji tego zadania. Zapis o integracji społecznej nie wprowadza istotnych zmian w dotychczasowym systemie, a jedynie akcentuje działania, które od lat były realizowane w gminach i stanowiły integralną część Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Działania podejmowane w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych obejmują integrację społeczną.

Należą do niej: leczenie i rehabilitacja osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin, przeciwdziałanie przemocy domowej, działanie na rzecz pomocy dzieciom alkoholików, w tym; rozwijanie działalności i funkcjonowania świetlic socjoterapeutycznych, działalność stowarzyszeń i klubów abstynenckich, które tworzą bezpieczne miejsce zdrowego i trzeźwego stylu życia dla alkoholików po zakończonej terapii itp. Tak więc idea zatrudnienia socjalnego jest istotnym uzupełnieniem wielu innych zadań, prowadzących do zapobiegania wykluczeniu społecznemu, realizowanych na szczeblu lokalnym.

3 Ewaluacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Ewaluacja służy ocenie skuteczności działań podejmowanych w ramach realizacji programu. Stanowi również podstawę jego modyfikacji. Ewaluacja jest współczesnym wymogiem realizacji każdego programu profilaktyki.

Sposób realizacji.

➤ Prowadzenie badań w zakresie:

- pełnego rozpoznania potrzeb populacji osób mających problemy alkoholowe w celu określenia priorytetu działań,
- monitoringu, dostępności, skuteczności, jakości oraz efektywności ekonomicznej różnych kategorii działań,
- monitoringu potrzeb i skuteczności działań profilaktyczno-terapeutycznych wśród dzieci i młodzieży oraz monitoringu szkolnych programów profilaktyki.

Ewaluacja, mówiąc ogólnie, to systematyczne gromadzenie informacji ich analiza w celu dokonania oceny dotychczasowych działań i podjęcia dalszych działań. Z procesem ewaluacji wiąże się problem standardów jakości oraz problem ciągłej i systematycznej kontroli podejmowanych działań, czyli monitoringu.

4 Podmioty realizujące Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- Pełnomocnik Wójta Gminy Kalinowo ds. Profilaktyki Alkoholowej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działająca w oparciu o Regulamin określający zasady jej funkcjonowania,
- Przychodnia Leczenia Uzależnień w Ełku wchodząca w skład struktur PROMEDICA w Ełku Sp. z o.o. w zakresie prowadzenia terapii dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych i współuzależnionych,
- instytucje, organizacje i stowarzyszenia działające na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- placówki edukacyjne z terenu gminy Kalinowo,
- przedstawiciele policji,
- kuratorzy,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

5 Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Źródłem finansowania zadań GKPiRPA w Kalinowie są środki finansowe budżetu gminy na 2019 rok, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

6 Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ustala się wynagrodzenie członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w postaci diet w wysokości:

- 12% minimalnego wynagrodzenia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa dla przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego Komisji,
- 10% minimalnego wynagrodzenia dla pozostałych członków komisji.
  - ☉ za udział w posiedzeniu zespołu motywującego w sprawach przymusowego leczenia osób uzależnionych od alkoholu,
  - ☉ za udział w kontroli placówek handlowych i gastronomicznych w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz kontroli realizacji GKPiRPA,
  - ☉ za udział w posiedzeniach zespołu opiniującego wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w placówkach detalicznych i gastronomicznych.

7 Preliminarz wydatków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok

Podział środków finansowanych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Kwota
I Środki finansowe przeznaczone na realizację GKPiRP z podziałem na poszczególne cele Programu, w tym:	100%
Cel I– Zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz prowadzenie procedur zmierzających do uzyskania orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego	5,00%
Cel II– Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych używaniem alkoholu, przemocą i innymi czynnikami niszczącymi życie rodzinne i społeczne	15,00%
Cel III– Zapobieganie spożywania alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży- organizacja zajęć pozalekcyjnych	25,00%
Cel IV– Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym	0,00%
II Środki przeznaczone na działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	55,00%
RAZEM	100%

8 Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kalinowie

Fundamentalne znaczenie w pomocy rodzinom z problemem alkoholowym mają Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Są one organem podejmującym czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, dlatego do zadań realizowanych przez członków GKRPA należy:

- ◆ przyjmowanie wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego
- ◆ przeprowadzanie rozmów motywujących z osobami uzależnionymi, mającymi na celu dobrowolne poddanie się terapii,
- ◆ prowadzenie dokumentacji związanej z procedurą przymusowego leczenia odwykowego i przekazywanie jej do sądu rejonowego w Ełku,
- ◆ opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu w sprawie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z obowiązującymi przepisami,
- ◆ kontrolowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych i sporządzenie na ich podstawie protokołów,
- ◆ uczestnictwo w posiedzeniach komisji, inicjowanie i współuczestnictwo w zadaniach o charakterze profilaktycznym,
- ◆ stała współpraca z instytucjami oraz służbami działającymi na rzecz poprawy stanu zdrowia oraz sytuacji życiowej osób nadużywających alkoholu oraz członków ich rodzin
- ◆ tworzenie i realizacja założeń gminnych programów o charakterze zdrowotnym, profilaktycznym i społecznym.